Oплата pocztowa uiszczona ryczałtem.

Рік II. Луцьк, неділя дня 9 Квітня 1927 р. Ч. 15 (22.)

Українська Громада

Орган Української Національної Думки.

Виходить що-неділі.

Ціна 20 гр.

Адреса редакції й адміністрації: ЛУЦЬК на Волині, Алеї Б. Хороброго, 70.

Передплата: в краю: на 1 місяць 1 зол., чвертьрічно 3 зол., на пів року 5 зол. 50 гр., на рік 10 зол.; за границею: на рік 2 америк. доляри або їх вартість в иншій валюті.

Рукописів не звертається.—Оголошення після умови. Непідписаних дописів не приймається.

ПОЛЬЩА—УКРАЇНА.

Відношення Польщі до України в історичні часи від XIV. століття (першого походу поляків на Галичину) аж по другу половину XVIII століття (себ то поділу Польщі) було завжди однакове і завжди дуже ясне. Українські землі були кольонізаційним тереном, були предметом дарунків для заслужених польських вояків (осадництва), при чому власністю пришельців з заходу ставала не лише земля, а й усе, що з неї вродилося і на ній росло.

Зі зростом національної і соціяльної свідомости українського народу починається довгий ланцюг протипольських повстань і воєн. Тодішню політику Польщі відносно України чудово окреслив визначний польський письменник Генрик Сєнкевич трьома короткими словами, що творять наголовок його великої історичної повісти з часів Хмельниччини: „Вогнем і мечем". У тому самому творі дуже гарно змальована душа цілого польського громадянства, потапаюча у крові проливаної мечем. Національно-соціяльний визвольний український рух був „бунтом" рабів проти їх природних панів; український селянин не мав иншої назви крім „хама"; українські національні герої—це горлорізи-бандити, ба, сам Богдан Хмельницький, геніяльний військовий організатор і полководець та муж великого державного розуму—це п'яниця, який шукав лише особистої пімсти на сусіді—польському шляхтичеві. А такі почування і таке розумування поляка XVIII віку у відношенні до українця вважаються єдино правильними; показує на це слава, яку здобула згадана повість „Вогнем і мечем", і честь, яку зазнав її автор. Ця книжка є по нинішній день евангелієм польського народу, символом віри польського національного виховання; там—по думці поляків—зібрано все найшляхотніше і найвеличніше, що було в часах давної самостійної Польщі.

У часах після трьох поділів Польщі, вона втратила державну владу, але спосіб думання і почування про Україну залишився той самий. І так уже в свій час у галицькому соймі кричав граф Борковскі: „Нєма Русі, ест тильо Польска і Росія" (як відомо: „Русь і рускі"—це назви по нинішній день уживані поляками замість „Україна", „український"). Граф Борковскі по цьому боці мав славного сторонника по другому;—царський міністр Столипін теж саме гремів: „Нє било, нет і не будєт"...

Так було колись. Прийшла велика війна, революція—зірвались поневолені народи до волі. Схопилась Україна, схопилась і Польща. Першій не поталанило, бо воювати на три фронти (московсько-польсько-румунський) і своєчасно будувати у себе від основ державу та заводити на руїнах царату новий суспільний лад, а все це після 250-літньої дрімоти—це було понад сили народу покиненого самому собі цілим світом. Польщі за те всміхнулась доля; вона найшла собі могутню сторонницю у побідній Франції і поставила кордонні стовпи на межах, про які навіть у мріях не мріяла. Якою ж стала закордонна політика воскресшої Польщі відносно України?

З ходом подій викристалізувалися два погляди. Перший із них, плеканий і оформлюваний польською правицею (ендецією), зводиться до того, що повинна на далі істнувати лише Польща і Росія, а на Україну місця нема. Спасіння Польщі, мовляв, у союзі з сильною, великою Росією. Українсько-білоруські землі є тою медвежою шкурою, яку треба поміж себе згідливо розділити, залишивши їх один другому—на русифікацію і на польонізацію. Спільно з Росією і Францією Польща повинна творити фронт проти Німеччини; на заході мовляв, є найбільший ворог, а зі сходом треба жити мирно: цим сходом є і мусить бути Росія, а всі державні новотвори спільно з Росією треба в зародку нищити.

Та є ще инший погляд польської політичної думки. Він виходить з заложення, що найбільшим ворогом Польщі була, є і буде велика Росія, яка зі зростом сили пертиме до нового поділу Польщі. А тому, що західнього ворога, Німеччину, як показала світова війна, розбити ніяк не можна—треба отже розбити Росію. Це можна зробити шляхом одірвання від Росії багатого півдня, себто України, і разом з Литвою получити з Польщею тісним господарсько-політично-військовим союзом, унією, а то й федерацією. Річ ясна, що в такій федерації першою верховодючою силою була б Польща, яка теж пильнувалиби, аби не допустити до надто „сепаратистичних" литовсько-українських наклонів.

Цей плян вийшов із кол давнього польського революціонера, нинішнього маршалка і справжнього диктатора Польщі—Пілсудского. І ніщо инше, лише цей плян ліг в основу т. зв. варшавської угоди з березня 1920-го року, після якої послідував похід польських військ на Київ. Чим він закінчився—відома річ. Хто був тоді на Україні—то бачив тамошні дії, а у свіжій ще памяті є доля союзної з Польщею української наддніпрянської армії (УНР). Той період закінчився—як відомо—рижським договором, у якому Польща отримала з ласки червоної Москви Холмщину, Волинь, Полісся і Підляша, та частину білоруських земель і згоду на затримання Східної Галичини, завойованої в 1918-19 р.

Від недавнього часу польські часописи з т. зв. „табору Пілсудчиків" знов розпинаються за „самостійність" України. Ці братолюбні заяви були иноді такі войовничі під адресою Росії, що аж уряд мусів формально від отих газет відпекуватись. Очевидно, що єдиним ворогом України у тих статтях є Росія. Ще яскравіще вражає, що всі найзавзятіщі оборонці української державности на сторінках польських газет ані словечком не згадують не то про будуччину галицько-волинської та холмської землі, але й відносно нинішнього стану на цих землях поводяться у найкращому випадку „повчаючо-критично", без ніякого практичного хісна з таких поук і критики під адресою боготвореного уряду.

І коли тому наша стаття п. н. „Чому про нас заговорили" (див. 13 число „Укр Громади") викликала оклик у варшавському „Глосі Правди": ми, мовляв, давно вже говорили про потребу самостійности України то відповідь на це одна: до цього часу Польща задокументовала свою приязнь до України або „вогнем і мечем", або словесними словами, за якими трудно—страшенно трудно добачити щирости, як довго тут, на землях, заселених шости міліонами українського люду, істнують нинішні порядки.

„Зимові сніги й осінні дощі—якраз потрібні для весни". *М. Борес.*

Вісти з Варшави.

[Від власного варшавського кореспондента].

Самоврядування.

Знов заговорили про вибори до самоврядувавчих установ. Цим разом кажуть, що насамперед, уже в травні місяці, відбудуться вибори у Східній Галичині, де вже 15 літ, як фактично немає самоврядування, а вся влада в руках наказних „комісарів". У найблищих днях має, буцім то, появитися декрет про виборчу ординацію до самоуправних установ у Східній Галичині, а саме, вибори були-б переведені по так званій куріяльній системі (так, як у старій Австрії, тільки тепер було-б 4 „курії", замість давніх трьох. Приналежність до курій установляється по висоті плачених податків, освіті і т. д.). Видно, що уряд невелику кладе вагу на балачки польських послів, які навіть підчас зачинення сойму „неофіціяльно радять". Самоврядувавчі вибори були-би вступом до виборів соймових.

Пресовий декрет.

Цими днями має появитися новий декрет Президента Польщі про правне становище преси. Як відомо, декрет, виданий 4 місяці тому, був таким „намордником" для преси, що всі польські газети, як одна, підняли великий ґвалт сойм скасував злощасний декрет. Після того міністерство судівництва запросило представників польської преси (професійного союзу газетярів) до співпраці над новим декретом. Такий проєкт виготовлено і узгіднено, одначе поки він увійшов на розгляд Ради Міністрів, перейшов ще цензуру Правничої Ради, яка переглядає всі державні законопроєкти. І ось Правнича Рада позаводила нові зміни, які великим страхом проймають видавців і редакторів, яким справді нелегко працювати в імя свободи слова—в урядових намордниках!

Чи буде позичка?

Два місяці тому поїхали до Америки два делєгати польського уряду, один краківський професор-економіст Крижановский і один директор Польського Банку Млинарський, шукати для Польщі в американських банкирів позички. Кілька днів тому вони вернулися до Варшави, однак невідомо, з чим приїхали, бо—мовчать. Уряд видав короткий комунікат, але з нього теж трудно бути мудрим: кажеться там лише, що навязано з чужоземними фінансістами переговори і що „є у Бозі надія". В день, коли пишемо ці рядки, на Замку в Варшаві відбувається нарада, в якій беруть участь сам президент Мосціцкі, маршалок Пілсудскі, його заступник у Раді Міністрів Бартель і міністр фінансів Чеховіч. Радять над відповіддю, яку привезли з Америки делєгати. Кажуть люде, що американці поставили тверді умови;—і треба було-б дивуватись, як би було инакше...

Новий ганебний проєкт зміни виборчої ординації.

Виборча ординація не дає жити польським правим партіям. Коли не можна дверима перевести яскравої реакційної зміни, так може вікном, може крізь комин удасться пропхати всякі кручені й замотані постанови, аби тільки на практиці вийшло діло! Себто: аби безсумнівну переваґу в будучому соймі мала польська реакція, аби взагалі непольських послів було на будуче лише „на показ", ну й аби таке „благоденствіє" згори, вже нині, запевнити собі!

Ось та ціль, яка каже польській соймовій реакції вперто й завзято настоювати на зміні виборчої ординації, а для лекшого переведення такої зміни шукати щораз инших шляхів для порозуміння з польськими лівими партіями. Щоправда—наради сойму перервані президентським декретом (про це сповіщали ми в останному числі) і тому й конституційна комісія, до якої належить справа виборчої реформи, не урядує. Однак голова теї комісії, старий ендецький ватажок, звів до купи членів підкомісії, складеної спеціяльно для справи шукання порозуміння на зміну виборчої ординації, на—„неофіціяльну нараду". На цій нараді виступив голова польської Народньої Робітничої Партії пос. Попель з новим проєктом зміни виборчої ординації до сойму. Суть цієї зміни ось у чім: 1) в середущій і західній Польщі кількости посольських мандатів не зменшується, зате зменшується їх на „східних кресах", а то з уваги на малу участь голосуючих у виборах у 1922 році; 2) тому, що послів зі „східніх кресів" булоби менше—всіх послів разом було-би 420 (а не, як досі, 444), причому з державної лісти було-би 80 послів (а не як досі 72); 3) щоби забезпечити польське представництво „з кресів", заводиться на „кресах" величезні виборчі округи і дозволяється творити союз виборчих ліст; 4) партії, які побідять лише в 4-х округах (а не в 6-и, як досі), мають уже право до мандату з державної лісти.—Хто прочитає уважно цей короткий зміст пропонованої оце в останнє зміни виборчої ординації, той зразу зрозуміє, що ціле вістря проєктів звернене проти „національних меншостей", у першій мірі проти українців!

Як відомо, українці зі Східної Галичини не брали участи в виборах до сойму в осени 1922 року свідомо, стоячи на становищі, що Східна Галичина ще не належить до Польщі, отже Польща не має права переводити в ній виборів. Цей український бойкот викручують польські фабриканти законів єхідно у свою користь: українські землі, мовляв, не є ще „політично зрілі", вони виявили малу (!) участь в останніх виборах і тому нічого давати їм численне представництво. Нерівномірно великі округи виборчі на „креcах" в порівнанню до

округ в инших частинах Польщі, лекший доступ до державних мандатів і дозвіл сполучення кількох партійних ліст—усе це вказує ясно, що иншою є мірка для непольських земель, иншою для сутопольських і що всяких способів треба вжити, аби змайоризувати українське і білоруське представництво та взагалі не допустити до справедливого розподілу мандатів!

У нараді, на якій представлено повищий ганебний проект, що явно ломає конституцію, були представники не тільки партій реакційних, але і лівих, ніби демократичних. Цікаво, як оці польські демократи й соціялісти віднесуться до нової спроби здавлення „інородців". Поки що вони мовчать, вислухали проект і буцім то нараджуються. Однак стало вже фактом, що т. зв. „Народня Робітнича Партія" приступила вже цілою парою до реакції, бо це-ж її власний голова реферував отой дивоглядний новий „проект на знищене Русі". Але відома річ, що цілитися шкурою медведя ласо, але інколи можна при такому поділі покалічити собі пальці, тим паче, коли покажеться, що медвідь ще живий, а вбити його не сила.

Українська Парляментарна Репрезентація.

31-го березня відбулися Загальні Збори Укр Парляментан. Репрезентації. На порядку денному стояло питання—вибір Президії, яка й досі лишалася незаміщеною після висловлення недовірря до Президії попередньої.

Як відомо, на попередньому засіданні не дійшло до виборів Президії, бо члени Сельроба, а з ними й пос. Підгірський, з засідання вийшли і таким чином збори були здекомплєктовані і вибори Президії унеможливлені. Щоби виборів Президії таки доконати і т. ч. вивести Український Клюб з того хаосу, до якого його довела попередня Президія, сеніор Клюбу о. Герштанський казав розіслати всім членам Репрезентації спеціяльні повідомлення про скликання Загальних Зборів Репрезентації на 31 березня з поквітованнями в одержанні повідомлення.

На 31 березня прибули до Варшави всі члени Репрезентації, крім пос. Підгірськото і сен. Карпинського. Але в зборах знов же таки не захотіли приймати участи члени Сельробу посли: Чучмай, Козицький, Маківка, Братунь і сен. Пастернак (останній на листі присутніх росписався).

Вибрано до Президії Репрезентації таких осіб: С. Хруцький (голова), Б. Козубський і С. Назарук (заступники голови). Члени парляментарної комісії будуть вибрані на одному з близчих засідань Клюбу.

Таким чином на чолі Укр. Парлямент. Репрезентації знову стали посли н а ц і о н а л і с т и.

Непольські соціялісти в Польщі порозумiваються.

Дня 3 ц. м. з'їхались до Варшави представники непольських соціялістичних партій, правіщих від комуністів і лівіщих від П. П. С., і нараджувалися н а д можливістю співробітництва. Від українців були там п. М. Матчак (Українська Соц. Радикальна Партія) і пос. Маківка (Сель Роб). Вибрано комісію, яка має виробити плятформу співпраці і скликати до місяця другу конференцію.

Пробні вибори.

В Торчинській волости, Луцького повіту, переведено вибори до Ради Гмінної. Виборчий Комітет мав там видко випробувати всі можливости до обмеження представництва українського населення. Для того Староство й склало відповідний Гмінний Комітет під головуванням знаного місцевого „дзялача з Пяста" П. Жуковського, додавши членами: чеха Вацлава Шгефеля, жида Кантора, православного поляка Колядинського Антона та солтиса с. Шепля Василя Скопюка, який мав репрезентувати місцеву людність українську, але на перше засідання навіть не явився. Комітет той заразже вславився при організуванню виборчих обводів та росподілі мандатів, даючи українському населенню делєгата на 300 душ, а иншим на 16—60 душ.

Представники гміни жалувались Луцькому Старостві на несправедливости допущені Комітетом, але одержали відповідь, що Комітет не може бути обмежуваний в свій діяльности.

На те все Виділ Повітовий на засіданню своїм 30 березня б. р. вложив слідуючу заяву:

„Виділ Повітовий мусить звернути увагу, що при перевиборах до Ради Гмінної в Торчинській гміні—Виборчий Комітет не застосувався до Закону §§ 6 і 8 в тім, що Комітети Обводові утворив в фільварках і хуторах з 16—20 душ населення: к. Флоріяновка, Кошів-Дубини, ф. Боголюби, х. Фальків, х. Чехівщина; а натомість в хуторах наких же з українським населенням не утворенно обводів: х.х. Липтяк, Пожарниця, Дубина-Панська, Дубина-Овчарня та крім того мандати на села з українським населенням призначались на 300 душ: с.с. Литва, Садів, Воютин, Білосток, Боратин, Заболотте, Буяне, Усічі, Щепель, с. Боголюби, а на кольонії мандати назначено: кол. Матушівка 125 душ — 2 мандати, Милушічеські 156 д.—2 предст., Антоновка-Шепельська 185 душ—2 дел., с. Кошів 421 д.—3 дел., кол. Ямки 125 д.—2 дел. По виборах у обводах виключено делегатів, котрих не можна підвести під § 11, бо їх не засуджено, ані є вони під судом: с. Білосток—Ковалюка Антона, с. Гать—Ничипорука Івана, а замінено їх кандидатами, яких закон не предбачає, і виключено від голосування безпідставно—с. Воютин—Коьовалюка Федора, Тальчука Карпа і Сачука Івана. Такий спосіб переведення виборів може стати причиною нарушення співжиття в гміні, а Інспектор В. П. п. Типяк у цім випадку не виконав своїх обовязків".

Делегати громад зібрані 4 квітня б. р. на вибори Ради, обрахувавши, що замість 100 делегатів, українське населення стараннєм Комітету вибрало тільки 70, відмовились від участи в виборах і подали таку заяву:

ПРОТЕСТ.

Дня 4 квітня б. 1927 року відбулись в м. Торчині збори для перевиборів Гмінної Ради. Як делегати українського населення, рішучо протестуємо проти цих виборів і участи в виборах не приймаємо з огляду на те, що українська людвість складає більшість населення гміни, а саме 70 проц., а делегатів і місць на членів Гмінної Рада, менше, як 50 проц.

А тому ми, делегати від українського населення, домагаємось, аби був з'організований новий Гмінний Виборчий Комітет, а також нові вибори по обводах процентово людности.

Підписали 62 представники 28 населенних пунктів у тім числі і м. Торчина.,

Наслідком повищого, до Ради в Торчині вибрано: поляків 6, жидів 3, німців 4 та чехів 2.

І. Бондарук.

Чи Ви надіслали вже передплату на свій часопис „Українську Громаду"? Коли ні то сповніть цей громадський обов'язок.

Сміх і плач.

Наш земляк з Рівенського повіту п. Юрко Рудик є одним з небагато тих, що виїхали в світ шукати кращої долі, а бідуючи—не забувають за своїх братів в краю. Наші читачі мали можливість читати його листи, в яких він досить всесторонньо описує життя в далекому краю і остерігає наших людей перед необдуманим покиданням рідного краю. Проте не всі його зрозуміли, як слід. Нужда і мрія про якийсь рай на землі причиняються до того, що люде перекручують дійсність в своїй уяві, не розуміють доброї поради свого такого ж бідного приятеля, а дошукуються в ньому якогось „благодітеля", що без їхньої праці і труду, без боротьби за своє істнування, сповнить їхню мрію.

Сміх і горе... А діється це з тими, що їдуть за море шукати щастя і—ті, що вдома остаються таким самим духом дихають. Мало в нас зрозуміння для доброї поради, що до праці, до обережности, до об'єднання, до спільної боротьби за краще життя кличе. Зате хапаються люде за всякі обіцянки, за всяку допомогу,—підпадають під вплив зневіри у свої сили, які і „пороху до рушниці не дадуть"; —ба—навіть тверезу думку, тяжку, але добру пораду, перекручують на свій шталт, дошукуючись там легкого способу на поправу свого життя. На цьому грають ріжні „приятелі" народу, будуючи на тяжкому народньому горю своє особисте щастя.

Ми отримали знов листа від п. Ю. Рудика з Аргентини. П. Рудик присилає нам і один з листів, яких він багато отримує. Ті листи не вимагають особливих пояснень. Хто прочитає їх уважно, той зрозуміє те що кожному з нас розуміти треба. Ось ті листи:

Шановний Пане Редакторе!

По силі можности я давав інформації при допомозі шановного часопису „Громада" і „Українська Громада". Я стремив до того, аби дати хоч маленьке уявлення нашому громадянству про умови життя наших земляків тут в чужій заокеанській країні. Бо справді—трудно орієнтуватись свіжому чоловікові, що тільки що приїхав сюди. Своїми повідомленнями я гадав, що застережу наших земляків від деяких несподіванок, які тут так часто трапляються незорієнтованому емігрантові, а де яких, маючих намір сюди їхати, гадав—ще раз заставлю обміркувати уважно цей непевний намір і трудний крок. Не обміркованo рішити кинути Рідній Край і шукати того, чого не знаєш, ц риск задто великий. Рискнувши замість кращої долі, як тут мені пишуть можна найти гірку недолю, і у всіх відношеннях беззвідрадне життя.

Прочитавши мої листи в газеті, люде вхопилися за них, як за підвалину, на котру можно опертись в стремлінню до майбутнього кращого. Майже кожен день отримую листи зі всіх українських земель під Польщею з проханням наших бідаків дати яснійші інформації про стосунки тутешнього життя. В кожному листі читаєш одне і те саме, тільки інакше трохи написане. Кожному окремо відповідати не маю змоги, бо нема часу вільного; я ж не писар, а рільник, господар, тому мені трудно зібратись.

Але тепер зрештою почали доїзжати до мене наші земляки. Вже приїхало чоловік з десять, кожен з листом від знайомого, а як нема листа—то є мая адреса. Приїздить такий чоловік і каже: дайте яку небудь роботу, чи у вас, чи де в другім місці, аби заробити на харч, бо я не знаю де повернутися. В листах же читаю просто: — „приїдемо до вас, шукайте для нас підходящу землю, капітал буде до 4000-5000 рублів в золоті від продажу 10-12 дес. землі". Що сказати такому чоловікові ?!. — Був би радий; аби редакція дала відповідну статтю в приводу цього в найблищому числі шановної газети „Укр. Громада". Від себе зазначу тільки, що а б и я м а в 10-12 д е с я т и н з е м л і н а В о л и н і, я б и з а ж а д н у ц і н у н е п о ї х а в д а л ь ш е с в о г о п о в і т о в о г о м і с т а, а н е т о в А р г е н т и н у.

Радив би всім зацікавленим справою поїздки в Аргентину звернутись до пана посла до сойму Юрка Тимощука, який приїдив до мене і гостив зо дві неділі. Пан посол бачив тутешне життя, бачив, як я живу, як живуть тут кольоністи; взагалі, гадаю, що він не відмовить дати інформації кожному зацікавленому.

Тож я гадав, надсилаючи інформації, що мене зрозуміють і це буде корисним для других, а як я бачу—вийшло трохи инакше. Люде читають там газети і пишуть своїм землякам, таки сюди в Аргентину, щось друге, що зовсім є протилежним тому, про що я зазначав в своїх листах до Шан. Редакції. В залученому при цьому листі з дня 18.I. 1927 р. говориться: „Представителю опеки жизни в Аргентине..." і так дальше. В цьому ж таки листі пишеться ясно, що „по сообщенію мне из Европи, мне сообщают, что ви в газете пересилаєте сведенія" і т. д., словом, що я даю нашим емігрантам землю, харч, живий і мертвий інвентар „с о д е р ж а н і е і п р о п и т а н і е". Одним словом, даю все і нічого не беру. Про такі блага можуть думати тільки спасенні всі, що в раю сидять.

Перш за все нічого подібного я не писав, бо цьому неправда. Дати нікому нічого я не можу, бо й сам не маю, а люде вичитали з газети, що я тут і землю даю і інвентар живий і мертвий, і як тут зазначає „содержаніе і пропітаніе". І такі дурниці пишуть своїм людям в Аргентину, а тії, покинувши роботу, шукають, хто би їм дав і „содержаніе і пропитаніе" і може ще де-що.

Тож не диво, що не тільки ті вдома мріють про якісь блага за морем, але й тії, що вже тут бачать своїми очима ції „прелесті" і шукають, хто б їм дав все і нічого не вимагав, як зазначено в приложеному листі Лукаша Пущало. Ніяким „представітелем і ніякої „опекі жизні" в Аргентині я не був і не є, а я лише кольоністом, яких тут міліони. Допомогти нікому нічого я не можу, опріч того, що як приїздили наші земляки до мене, то підшукав декотрим місце за два пези в день і харч. Або як треба роспитати щось, а наші тільки що приїхавши, не знають мови, то я тлумачив поскільки міг. От і вся поміч.

Тож ще раз прошу шановну Редакцію не відмовити помістити вище написане і залучений лист Л. Пущало, аби яснійше було для інтересантів.

Остаюсь з пошаною

Юрко Рудик.

Виляя Марія дня 18 ч. Января 1927 г.

Представителю и опеки жизни въ Аргентыне.

Милостивий Государ Юрій Рудык

Имею честь спросить вас совету настроенію жизни, Милостивый Государ, пособщеніъ мне из Европы мне собщаютѣ что вы в газете пересылаете сведенія яко въ Польщу, что вы даете и направляете всех Европейцев, до хорошой и гварантерованой жизни в Аргентине, поселяете Европейцив на Колоніях причем даете им наперных порах все содержанія и пропетанія, также живой и мертвой инвентар и орудія для обработки земли, также я обращаюс к вам и не оставте моей прозьбы, затем попрошу я вас всеподрабное ваше выясненіе, первое вкакой провинціи эта земля

находится и чія это земля, или Губерска или чея, 2 е будет ли эта земля собственой этого усадника которого вы там поселите, 3е. кака цына этой земли и какой у вас порядок на выплат или сраву деньги 4 е, ва какой счет вы даете живой и мертвой инвентар в каком это виду и какой это у вас порядок, я очен рад вашой этой опекой и нас здес даже множество ожидаем вашего Радостного ответа и совета! спочтевіем. **Łukasz Puszczało.**

Cmadriza Picifogo et. Willia Maria F. C. C. A. Lukasz Puszczało.

Дійсно—сміх і плач.

Увага звільнені учителі українці!

В нашому часописі були поміщені статті в справі страшного стану шкільництва на Волині: в Ч. 10 п. з. „Направа стосунків чи замилювання очей" і в Ч. 12 „До направи шкільництва на Волині", а рівнож заклик до звільнених учителів (Ч. 10) про надсилання до нашої редакції про себе відомостей. Ці статті викликали великий відгук серед нашого безправно звільненого та покривдженого польською владою учительства і до нас стали напливати відомости в'д був. учителів зі всеї Волині. Наслідком того певні чинники з українського громадянства на днях під час розмови з п. Куратором Волинської Шкільної Округи м. и. порушили цю справу. На це п. Куратор сказав, щоби всі звільнені українські учителі писали на його імя подання про призначення на посади і він постарається сам всі ці подання розглянути і всіх безправно звільнених учителів-українців поверне на службу. Дуже великих надій на це покладати не можна, бо не раз вже нам давали обіцянки, щоби потім їх не виконати, але подання з долученням відписів (копій) документів внести треба. До цього слід додати, що перенесення й призначування до всіх родів шкіл тепер робить Кураторія сама.

Що діется в світі.

Спільний ультиматум Кантонові.

Після виступів кантонців проти чужинців в Китаю, уряди Англії, Японії і Злученних Держав виготовили спільну ноту, яку мають доручити кантонському урядові цими днями.

В ноті згадані уряди домагаються відшкодовання за втрати, заподіяні їх громадянам у Китаю. В разі неприйняття цих домагань, проектується м. и. заняти кілька китайських пристаней та збльокувати пристані, заняті кантонцями і взагалі вжити рішучих заходів до оборони проти кантонців. Уряди цих держав без перерви ведуть переговори в справі дальшої спільної акції в Китаю.

Радянський офіцер на чолі монгольських військ.

З Токіо повідомляють, що на чолі монгольських відділів війська, що вийшли на китайську територію й загрожують з заходу військам марш. Чан-Со-Ліна, стоїть був. більшовицький військовий аташе Єгоров. Монгольські війська, на чолі яких стоять рад. старшини, добре озброєні й одягнені.

Головнокомандуючого кантонських армій усунено.

Дотеперішнього головнокомандуючого кантонських військ ген. Чан-Кай-Шека усунено. Його обвинувачують в антибільшовицький діяльности і в тайних зносинах з Чан-Со-Ліном. Кажуть, що на демісію Чан-Кай-Шека вплинув більшовицький представник (СРСР) при кантонському уряді Бородін, який там є фактичним, ніби, диктатором.

Жінка китайка в складі тимчасового шангхайського уряду.

В склад тимч. шангхайського уряду входить панна Шен, дочка теперішнього міністра загр. справ Є. Шена. Ця панна скінчила університет в Парижі і має диплом доктора прав. З 17 ти літ п-а Шен бере діяльну участь в націоналістичному китайському русі і є страшним ворогом чужоземців.

Чичерин у Франції.

Народ. комісар СРСР. Чичерин, який тепер лікується закордоном, переїхав на „лікування" до Франції. По дорозі з Німеччини, на французьку Рівієру він хотів заїхати до Парижа, щоб зустрітись з Бріаном і Пуанкаре, але ті від побачення з Чичерином одмовились. Це зробило в Москві пригноблююче враження Чичерин буде перебувати на Рівієрі аж доти, поки не з'ясується питання таки про побачення з керовниками французького уряду, чого він добивається.

Італійсько-мадярський договір.

До Риму прибув мадярський прем'єр Бетлен. Після переговорів з Муссоліні підписано трактат приязні і роз'ємний між Італією і Мадярщиною (Угорщиною). Часописи подають, що метою подорожі гр. Бетлена до Риму є доступ Угорщини до моря. В тій справі ведуться переговори і з Югославією.

Польсько-більшовицький пакт.

Німецький часопис „Вельт ам Монтаг" повідомляє, що в найближчих днях буде підписаний більшовицько-польський пакт. Міністр Залеський, в звязку з ратифікацію договору, після 3-го травня поїде до Москви.

Румунський король при смерті.

Румунський король Фердинанд таки хоче вмирати. Стан здоровля його безнадійний. Він приймав уже причастя.

Був престолонаслідник князь Карло надіслав з Парижа до румунського уряду телеграму, в якій просить дозволити йому прибути до Румунії з приводу такого стану здоровля батька.

В разі смерти короля прем'єр ген. Авереску має оголосити себе диктатором. В Румунії тривога й положення дуже поважне, хоч в опублікованому комунікаті румунського уряду це заперечується.

Можливість революції в Альбанії.

Заграничні часописи подають, що положення в Альбанії стає чим далі критичніще. Президентові Ахмедові Зогу загрожує його швагер Тсено бей, який підготовляє революцію, звернену проти італійської „опіки" в Альбанії.

З'їзд воєводів.

2 ц. м. відбувся в Варшаві з'їзд воєводів з цілої Польщі. Головував мін. Складковський. Багато уваги присвячено і справам т. зв. східних земель.

Розстріляно польських офіцерів за шпіонаж.

В Торуні відбувся військовий суд проти двох польських офіцерів Урбаняка і Пйонтека, обвинувачених за шпіонаж в користь сусідньої держави. Обох засуджено на позбавлення всіх прав і кару смерти. Президент засуджених не помилував і обох розстріляно.

Чутки про уступлення мін. Складковського.

По чутках, міністр внутр. справ Складковський має уступити, а його місце зайняв-би теперішній в'ленський воєвода Рачкевич, який вже був мін. внутр. справ.

Українці мільонери.

Трьох українців— Баскан, Шпачинський і Скорупський, які набули золоті поля здовж ріки Леклавд у Канаді, закупили машини до полоскання золота. Вони сподіваються добувати золота на суму кількадесят тисяч долярів денно.

Процес Шварцбарта.

Слідство в справі вбивства бл. п. С. Петлюри ще не закінчене. Виявилась необхідність з'ясувати ще деякі обставини. Рівнож допитують нових свідків. Все-ж сподіваються, що розправа буде призначена на кінець червня ц. р.

Мілітарізація шкіл в Рад. Союзі.

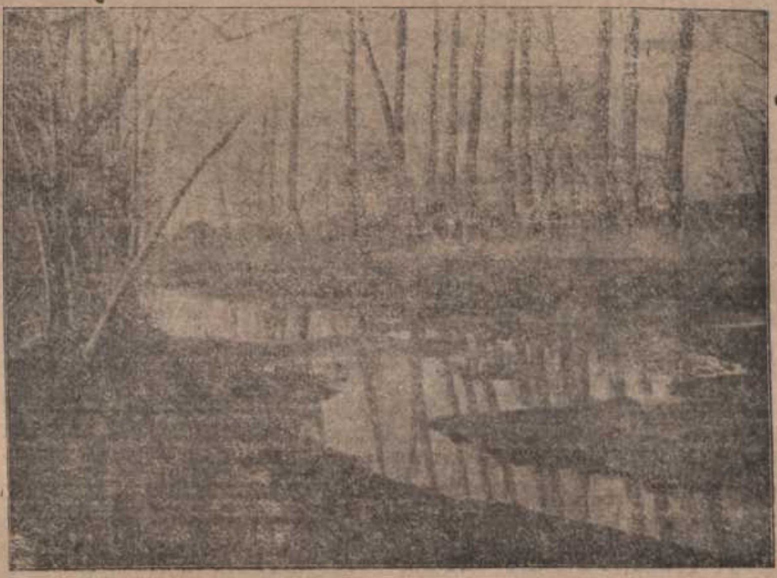
З 5 лютого ц. р. в усіх середніх школах СРСР. розпочалося регулярне навчання військової штуки.

Жахлива цифра.

Урядово виявлено, що в Польщі є тепер біля 700.000 хворих на сухоти. На інші хороби також хорує в Польщі більше ніж в інш. державах. Причиною цього — загальна нужда.

Український Наддніпрянський Хор.

Відомий Український Наддніпрянський Хор під проводом П. Євсевського в початку березня ц. р. покинув територію Польщі і з великим успіхом концертує по Німеччині. Публика приймає наших співаків з великим ентузіязмом і часто лунають підчас виступів Хору вигуки „Слава Україні"! Хор виступає на концертах без дірігента, що викликає подив і спеціяльну увагу музичної публики.

З наших земель.

З Радянщини.

[Уривок з листа].

...Я вдячний тобі, що ти взагалі поінформував мене про моїх знайомих та їх культурне життя. Треба тобі знати, що й у нас на Вкраїні в 1920 та 21 роках населення зворушилось і без ніякого почину з боку влади само скрізь засновувало „Просвіти". Але більшовики так само зробили з цими „Просвітами", як і раніш цар робив—закрили їх. Замість „Просвіт" відкрили „Хати читальні". Поскільки ця інстітуція обовязкова і штучна з відомими політичними цілями, то населення бойкотує ті „хаті читальні" і в них горобці свистять.

Українізація на Вкраїні більшовиками проводиться вперто і силою. Діловодство, рахівництво в державних та кооперативних установах провадиться по українськи. Хто цього не робить, то позбавляються посади. Але українці цьому не радіють, бо по перше воно провадиться штучно і не українцями, більшовиками-наїздниками для того, аби здобути собі козирі для диплоьоматичної війни. Одначе ж навчання по селах провадиться виключно по українськи, а це вже великий плюс. Взагалі наше становище краще лише тому, що поляки з більшовиками гризуться. Не дай Боже, щоб українці підпали, або до самих поляків, або до самих більшовиків... Те, що ти читаєш у своїх газетах про нас—все правда. У нас з цими позбавленнями права виборчого доходить до абсурду. Позбавляється права той, хто користується чужою працею. Таким чином в . . . . позбавлені виборчого права всі ті, хто має молотілку, жатку, драч і т. д. Ну, в нас 10 років же „страна" чудес і неможливих можливостей.

Польська „республика" на Україні.

Більшовики утворили недавно на Волині в Житомирщині автомний район ім. Мархлєвського (польського комуніста, страшного україножера). До цієї „республики" стягнути з цілої України поляків і тепер є їх там 227.877. Недавно їздили до теї „республик " комуністичні головарі з Москви й робили гучну параду.

Отак штучно насаджує „пролетарська" влада на Україні „республики": жидівську, молдаванську і пельську все, звичайно, для того, щоб як найбільше обезсилити Україну та її наповнити всякими зайдами. А в межах Московщини живе понад 6 міліонів українців і з них московські більшовики не то, що не творять автономної республики, а навіть шкіл українських не хочуть дати.

Таку то „національну" політику веде „єдіная неделімая" Совдепія.

Комуністи українці втікають.

Є певні відомости, що з „незалежної" радянської України починають втікати навіть комуністи українці. Видно для Москви це непригідний елємент, бо його навіть „українізувати" не можна.

Рік праці Укр. Академії Наук.

З докладу, зробленого на урочистому прилюдному річному акті неодмінним секретарем УАН акад. Кримським видно, що на протязі минулого року Академія надрукувала 72 назви книжок (593 друкованих аркушів, близько 100.000 сторінок). По видавничій діяльности Академія стоїть на першому місці після ДВУ (Держ, Вид-во України) та Книгоспілки. За минулий рік обрано п'ять нових академиків. Робиться обмін виданнями з 154 закорд. науковими установами, 82 союзними та 122 українськими. Платню академикам підвищено до 180 карб., але головна маса—наукові робітники— ще не забезпечені як слід.

„Пролєтарська Правда" Ч. 59.

Свята на Україні.

На Рад. Україні більшовики урядово встановили такі свята: 1 січня —новий рік, 22 січня—день памяти Леніна і 9 січня 1905 р., 12 березня—день повалення царату, 18 бе-

резня — день Паризької Комуни, 1 травня — день III інтернаціоналу, 7 листопаду — день Пролетарської Революції. День принятти конституції СССР перенесено з 6 на 3 липня. Крим цих „свят" є ще т. зв. „дні відпочинку". Під цим псевдонімом треба розуміти давні християнські свята: Благовіщення, Великдень, Зелені, Різдво та инші.

Московська Богородиця має першенство.

З фелєтону Остапа Вишні в харківських „Вістях" довідуємося, що більшовики на Україні так далеко пішли в способах здобування грошей, що взялися за друковання образків святих в той саме час, коли инша їх частина веде з релігією боротьбу. Остап Вишня пише про недавно виданий Укрголовлітом (Українське головне літографічне заведення) образ „Тіхвінської Пресвятої Богородиці" і жартобливо питається, чому видано московську Богородицю—Тихвинську, а не українську, напр. Охтирську, Козельщанську, Печерську...

Як бачимо і тут більшовики таки своє московське поширюють.

ДОПИСИ

Скрізь неправда, скрізь обман...

Зимою сього року Управління державними лісами об'явило публичний продаж лісного матеріялу в лісі при селі Лосятин, Почаївської гміни на Кремянеччині. От кількох місцевих господарів, а межи ними Григорій Марчук, що недавно погорів, рішили й собі купити дерева. Готівки не було, тому мусіли продати корови, коні; тим більш, що дістали запевнення від лісництва, що селянам обов'язково продадуть дерево. 3-го грудня відбулася публична продаж; наїхали жиди спекулянти; але всетаки Марчукові вдалося купити одну ліцітаційну одиницю № 2, давши за неї найбільшу ціну. Тоді-ж мусів внести 400 зл. залогу і завдатку і дістав посвідчення про купівлю дерева і вплату грошей від п. Адамовича, комісара охорони лісів. Після оформлення продажи мав внести решту грошей і дістати дозвіл на вивіз дерева. Але скоро казка мовиться, але не скоро діло робиться, каже народня мудрість. Почав Марчук продавати, що мав, став позичати гроші, щоби нашкрабати необхідну суму; але враз довідується, що жиди-спекулянти з Луцька вже рубають і вивозять куплене ним дерево. Кинувся він за порадою до тих, що продавали йому, але несподівано дістає з Луцька від Управління державними лісами повідомлення, що не воно вже є господарем того ліса, а Кремянецький ліцей, до котрого й треба звертатися в цій справі. Зрадів Марчук, що блище до Кремянця буде ходити. І пішов він до ліцея, думаючи хоч там найти справедливість. Але скрізь однаково відносяться до нас, українців; і в ліцеєві відмовили Марчукові, говорячи, що вони нічого не знають про куплене ним дерево, направляючи його знов до Луцька. Тепер бідолаха хоче лише дістати назад внесений ним залог, бачучи, що його впрост обдурили, але ніхто й залогу вертати не хоче, тай ще насміхаються. Не даром говориться— „б'ють та плакати не дають", але-ж де шукати правди й порятунку?

Що посієте—те й пожнете.

(село Теслугів, пов, Дубно).

Заходами кількох свідомих громадян нашого села засновано у нас філію Т-ва „Просвіта". Праця, як звичайно на селі, йшла дуже тяжко, але в короткому часі, за гроші, придбані від вистави та добровільних членських датків, купили книжок, виписали газет, винайшли помешкання для читальні і тепер у вільні від праці часи є де подітися. Але відвідує читальню здебільша сама молодь, бо старші думають, що то жарти і що молодь збирається туди для забави. Треба надіятись, що вже в короткому часі вони переконаються, що помиляються. Але й молодь не вся ще ходить до читальні; є ще багато таких, що відвідують нашого сільського шинкаря „Ваньку", там нап'ються, а потім б'ються, як це трапилося в неділю на масляну, 6 березня. Гарних господарів синки як то: Федька Давидюка синок Іван, та Олекси Фусіка синок Андрій, найбільший авантурник на селі, а потім до них вмішався і Борисюк Олекса. Не відомо, чим би та справа кінчилася, як би їх не розвели люде з сусідних хат, що повибігали на крик думаючи, що десь пожежа. І щож на те їх батьки? А ось, що казала мати Андрія Фусіка: „ми свому Гандрейові даємо грошей, скільки він хоче і він у нас роскішний, як той бичок, що його добре годують!" Чи ж не розумно сказано? А в осени, коли збирали пожертви на бібліотеку, то у підписних листах не було ні одного ні другого; а вони найбагатші господарі з цілого села. Не дбаєте про освіту, то й не дивуйтесь вчинкам своїх „бичків", бо що посієте, те будете й жати.

Просвітянин.

І дівчат це мусить обходити.

[с. Борухів, пов. Луцьк].

Наше село велике, біля 180 дворів нараховує, а дівчат—мало не в кожній хаті. Знають вони музики та запікування кучерів, а більш і в голову нічого не ловлять. Завдяки нашим кільком свідомим хлопцям заложено в нас Філію Т-ва „Просвіта". Обрали хату, здебільшого впорядкували і просили дівчат, щоби обмазати її. Здається, що культурних батьків дочки, але на ділі то ті батьки лякають своїх дочок голодом, що постигне через філію, бояться щоби не шкрабати голови потім за філію. Не пішли дівчата мазати хати. Невачеб то діла їм до того мало. Звичайно — несвідомість це робить. Бо колиб дівчата менше пова вуглами блукалися, а часом до книжки, до газети заглянули, то й побачилиб, як їх посестри десь инше нарівні з чоловіками, з хлопцями працюють, до добра народу причиняються. В Коломиї й у Львові в Галичині, навіть дві українські газети жіночі виходять, „Жіноча Доля" і „Нова Хата", звідки видно, як наше жіноцтво працює на громадській ниві, де повчається, як краще використовувати час, що і як в господарстві робити, де виявляється, яке то велике значіння для народової справи має освічене й добре виховане жіноцтво. Так, жінки й дівчата, і вас мусить обходити праця Т-ва „Просвіта", бо й ви діти одного народу і маєте, як і ваші чоловіки й молоді хлопці обовязок перед своїм народом.

Член.

Густий морок скрізь по хатах,
Густійший в будинках,
Що нема душі живої
В сестрах українках.

Провідники лиха.

[село Волошки, пов. Рівне].

Що не робиться, що не коїться, а наше село не шукає стежки до свідомости, а все більше лізе в глибше заблудження, все більше уживає алькоголю та набірається більше „бодрости". А наводять людей на це провідники лиха такі, як Лев Маршалків, Я. Ф. та багато инших, що нераз накоять такого лиха в селі, що солтис змушений викликати поліцію. Поліція перевяже їх на місці тай веде повязаних як баранів на постерунок. Але це для них не лічиться соромом, а „бодростю".

Одного разу, в той щасливий день, коли не стало в селі горілки, з трудом якось удалось затягнути їх до читальні. І що ж повиходили тай кажуть, що читальня—це „байка", навчаня людей „мужицького язика", „для нас це старе, ми вже давно те притоптали й забули".

Ото недавно відбулось у нашому селі весілля. Наші „розумні" хлопці пропонують молодому, аби дав для них дві пляшки горилки, але молодий відмовив. Що ті роблять? Засідають вечером і коли весільні повертали з с. Волошок до с. Кустина, нападають по дорозі, викрикуючи: „давай нам дві бутельки водки, только всего, бо інакше не випустим з села!" Без поліції не обійшлось, пішло слідство в справі поламання плоту і розбійства. Отаке-то в нашому селі коїться, а все через провідників лиха.

К. Яковчук.

Поліській типи.

Горніться до освіти, до книжки!

[с. Козлинь на Рівенщині].

Накінець і наше село проснулось од віковічного сну. Завдяки де-яким одиницям сформовано у нас аматорський гурток, а також провадиться запис членів до т-ва „Просвіта". Надіємось в скорому часі відкрити філію. Ще на початку ц. р. поставив наш молодий аматорський гурток виставу. Публіки було досить і всі були задоволені. Десять гарно відіграли ролі Н. Павлюк, Т. Павлюк, К. Блонська, З. Матвійчук, М. Жук, В. Гавлітін і В. Янчарук. Підчас вистави нещасливим випадком п. М. Жук, порізав собі руки пляшкою, але не перелякався а докінчив гру до кінця; за те йому честь. Горніться до книжки, старші й молодші! Книжка, освіта покаже вам шлях, яким дійдемо до кращого; бо наше краще залежить від нас.

Володимир Янчарук.

Гопак „Сель-Робів".

Гей, гура, гура, сель-роби.
Що нам кажуть, те ми робим.
Бо й повстали ми на те,
Щоб робити се та те.

Гоп, наші сельробівці,
Гоп—та не білі,
Румянійте, червонійте—
Москві будем милі.

Були колись москвофіли,
Та „ошибку" зрозуміли,—
І—вкраїнці чи жиди—
Всяк до партії ходи...

Гоп... і т. д.

Вже „язиччам" не глаголим.
По московськи ж радо зволим,
Для місцевих же „хахлів"
Уживаємо їх слів.

Гоп... і т. д.

Стали де-які селяне
І „дуліби" і холмщане,
Закладати „Сель-союз",
Та в „буржуйстві" він загруз...

Гоп... і т. д.

Тоді їм „свідомі" з бруку
Простягли „клясову" руку,
Та „цабе", „вістя"—не „соб"—
І назвалися „Сель-Роб".

Гоп... і т. д.

Що соляне—шовіністи
Сами хліб свій хочуть їсти,—
То научим їх тоді
Поділитися в біді...

Гоп... і т. д.

Смерть УНДО, домократизму,
Українству, шовінізму —
Бо сьогодні вся Земля
Жде наказів із Кремля.

Гоп... і т. д.

Як царі ще там сиділи,
Їм поклони раде били
Як засів-же пролєтар
—Він тепер—і Бог і цар.

Гоп... і т. д.

В „Революції Всесвітній"
Не будем ми непомітні,—
З „Білих" геть до „Чорних" вод
Знов—один пролет-народ.

Гоп... і т. д.

Пролет-Голь.

Свято Т. Шевченка.

Рівне. Заходами Рівенської Повітової „Просвіти", 14 березня б. р. в найбільшому театрі „Зафрана" відбулась святочна академія в честь 66 тих роковин смерти Тараса Шевченка.

Величезна саля театру була повна. На святі, крім українців були численно поляки. Багато було молодого громадянства з сіл: з Межиріч, Гуменник, Милостова, віддалених від Рівного від 17 до 30 кільометр., не говорючи вже про селян зі всіх близчих сіл, з яких було від 5 до 10 осіб з кожного села.

На святі співав хор Рівенської повітової „Просвіти" під диріґуванням п. Созонта Кальмутського. Завдячуючи розумінню співів, сильній техниці і певній дісципліні, а також добрим голосам і уважному відношенню співачок і співаків—всі пісні були виконані на славу. Зі всіх пісень найліпше вийшли уривки з поеми „Гамалія", які були між собою звязані деклямаціями, які артистично виконав п. Данило Ковпаненко. Не менше враження на глядачів зробили живі образи: „Садок вишневий коло хати" та „апотеозм", які були зроблені під керовництвом маляра п. Петра Зінченка.

Також були добре виголошені реферати: „Шевченко патріот"—виголосив п. Веселовський. В. і „Моральна постань Т. Шевченка на тілі Його епохи"—виголосив п. Колодяжний.

Найбільше враження на присутніх зробив малий 7-и літній пластун-декляматор п. Богдан Кентржинський (син заступника Голови Рівенської Повітової „Просвіти").

Свято взагалі пройшло надзвичайно гарно і лишило по собі в душах присутніх гарні спогади.

В. Зором.

Дубно. В неділю 13.III після Служби Божої в міському Соборі відслужено п.-о. о. А. Соботовичем і С. Молчановським урочисту панахиду за спокій душі Тараса Шевченка. Слово до вірних, сказав о. Соботович. Співав хор під керовництвом п. Новохатського. Народу зібралося так багато, що не міг вміститися в середині церкви і багато стояли на дворі. З міської школи було приведено учнів українців. Справою панахиди керувала Рада Дубенського повіт. Т-ва „Про-

світа". — Заходами Ради Повіт. Т-ва „Просвіта" дня 26 березня (в суботу) вечером в мійській салі „Ратуша" відбулася урочиста Академія в память 66 роковин смерти Генія Українського Народу Тараса Шевченка. Свято складалося з таких відділів: Заповіт" і вступне слово (реферат заборонено), декламації і мельодекламації, живий образ „Думи мої думи" і хор під дірігентурою п. Новохатського. Не дивлячись на будний день і дощову погоду, публики зібралося багато. Свято пройшло гарно.

Ф Н.

Скобелка на Горохівщині. Заходами гуртка молоді влаштовано у нас дня 20 березня ц. р. свято в память нашого поета Тараса Шевченка. О годині 2 ій пополудні відслужилась панахида, на котру прибуло багато людей... О годині 3 п. п. в домі Сінькуса ініціатор свята Гр. Грибок прочитав реферат про Т. Шевченка, після чого хором відспівано було „Заповіт", і ин. пісні, які пройшли дуже гарно, завдячуючи праці псаломщика Притули К. Позатим були декламації віршів з творів Шевченка. Свято закінчено виставою „Невольника". Присутні заповнили салю. Жаль тільки, що нема відповідного помешкання. Честь і пошана молодим аматорам! Хай процвітає культурно освітній розвій молоді.

Присутній,

НОВИНКИ.

Біржа на 10.IV.: Доляр америк. 8.92, золото 5 руб. 23·25 зол.

Ціни на збіжжа за пуд.: жито—5·85, пшениця—8·75, ячмінь —5·40, овес—5·40, гречка—6·75, просо—8, ріпак — 11, лянка — 11, картоплі—1·40, конюшина—50, вика—5·20, хвасоля—8 зол.

Померли в Сполучених Державах Півн. Америки і полишили спадщину: Бойко Софрон, Беркчинський Франц, Берницький Степан, Бобисюк Степан, Бонезинецький Іван, Брова Марія, Бабок Антін, Чая Олена, Червієвська Марія, Курило Гнат, Чмир Федь, Хоровицький Степан, Чуба Осип, Домбровський Осип, Дуба Стефанія, Данилович Осип, Футорський Степан, Гевик Альберт, Владек Фердинанд, Гездик Ірена, Гутарчак А., Гарловський Антін, Гузовський Іван, Гільберт Антін, Голуб Франц, Ярославський Ес. Юрович Хома, Кравпа Павлина, Квас Петро, Копяк Михайло, Кавчинська Марія, Кумпіцький Болеслав, Колянець Олекса, Коренко Дмитро, Ковалик Филип, Мазур Вальтер, Макар Анна, Магеровський Антін, Островицький Хома, Олеско Дмитро, Подоровська Павлина, Поплавський Петро, Патисюк Яким, Потоловський Густав, Русецька Антонія, Руговський Іван, Рохіцький Антін, Рудик Микола, Савлик О., Закайло Олекса, Стець Осип, Смоляк Михайло, Скаля Іван, Стшелецький Осип, Сніжок Марія, Телевняк Дмитро, Терешкевич Федь, Чемезова Віра, Вашкевич Станислав, Ведиияк Гриць, Вітик Хома, Варга Осип, Вашиак Альберт, Вічковський Виктор, Венцкевич Франк, Ворона Іван, Врнек Берта, Зеленович Михайло, Золтевич Франк.

Спадкові власти в Америці взивають особи, управнені до спадщини, щоби як найскорше зголошували свої права.

Кримінальна хроніка м. Луцька і повіту.

— Дня 24.III на Гнідаві підчас ярмарку заарештовано поліцією на гарячому вчинку кишенькової крадіжі мешк. м Люблина Мошка Шпойзмана.

— Дня 24.III заарештовано мешк. м. Луцька Кароля Зайончковського, оскарженого за крадіж золотого перстня у Яна Меєра. Перстень знайдено.

— Дня 24.III у мещканки с. Забороль, торчинської гм., Ірини Біблох, з незамкнутого хліва вкрадено корову вартости 350 з.

— Дня 25.III у мешк. с. Забороля, Торчинської гм., Антоніни Северської з незамкнутого хліва вкрадено корову вартости 350 зол.

— Дня 23·III поліцією в Колках заарештовано мешк. с. Куликовичі Захара Ольховського, оскарженого за підпал стодоли в садибі мешк. того-ж села Авксентія Вортника. Заарештованого переказано в роспорядження судового слідчого.

— Дня 23.III поліція в Колках заарештувала мешк. с. Тараж, колковської гм., Петра Залевського, котрий дня 22 III ц. р. вислав листа з погрозами до мешк. м. Колок, власника реставрації Хаїма Шпіца, жадаючи від нього вложення у вказаному місці суми 500 дол. Повідомлена останнім поліція в короткім часі притримала Петра Залевського, коли той в означеному місці шукав грошей. При арештованому найдено набитий на гостро револьвер. Залевського передано судовому слідчому 3-го району в Луцьку.

— Дня 24 III в Тростенці заарештовано мешк. кол. Александровки Роберта Стаха, котрий сильно побив свого батька Филипа, а потім схопивши сокиру, хотів його забити і лише сусіди, які збіглись на крик, тому запобігли.

— Дня 25.III в с. Несвіч рибак Григор Свиридюк найшов в болоті труп новонародженої дитини, що вже цілком розложився. Переводиться слідство.

Пожежа. — Дня 25 III в. с. Скурче чаруківської гм., в садибі Йосипа Кіліяна вибухла пожежа. Знищений дім вартости 3000 зол.

25.III вибухла пожежа в домі жидівської божниці в помешканню Наймана, при вул. Твардій № 2, а 26.III в помешканню Гольдмаєра при вул. Караімській № 7, в Луцьку, в першому випадку наслідком занечищення саджою комина, в другому — коминових проводів. Вогонь зліквідувала місцева пожарна сторожа.

— 29.III о год. 10·45 заалярмовано з Рожищ Луцьку пожарну сторожу. Пож. сторожа наспіла до Рожищ вже о год. 11.10, де застала 3 будинки в огні. Вогонь зліквідовано й не допущено до дальшого поширення.

Самоврядові курси. Самоврядовий Відділ Воєвідства має намір відкрити в початку травня ц. р. самоврядові курси. Програма курсів обійматиме відділи: а) правний, в котрому будуть виклади з галузі державного права, з особливим узглядненням конституції з дня 17.III-1921 р., права адміністраційного і загальні засади права цівільного й карного; б) відділ самоврядовий з викладами засад самоврядування, державної і самоврядової фінансовости; г) відділ фаховий з викладами про комунальне рахівництво, буджетовання, адміністрацію комунальних підприємств і канцелярщину; д) відділ спеціяльний, що заключатиме виклади з галузі шпитальництва, публичного здоровля, суспільної опіки, комунікації, будівництва, рільництва і обезпечень; е) відділ загально-виховуючий і громадський, що заключатиме науку про Польщу, про кооперацію й позашкільну освіту. Виклади призначені для гмінних працьовників.

Боротьба з заразними хоробами. В останній час в м. Луцьку було кілька випадків плямистого тифу. Місто не має ні одного ізоляційного дому і в подібних випадках життя мешканців наражене на небезпеку. Місто Луцьк, як виділене, обовязане мати і провадити власними засобами шпиталь, ізоляційний дім, свою дезінфекційну кольонію і т. п., але на це досі не спромоглось, віби з причини браку відповідних засобів, а луцький соймик не зорганізував при повітовому шпиталю відділу для заразних хороб. Нарешті тепер завдяки воєвідському відділові публичного здоровля винайнято давнє помешкання арешту на тимчасовий шпиталь заразних хороб.

Доступ до адміністраційних влад. Міністерство Внутрішніх Справ зробило роспорядження про впровадження як найдалі йдучих облекшень доступу до адміністраційних влад. Для того в урядах мають приймати до протоколу всякі просьби, повідомлення і внесення сторін, як рівно завести схематичні друки подань (прохань). Волинський Воєвідський Уряд мав уже наказати староствам приймати до протоколу устно зголошені прохання і встановив також зразки прохань. Продаж тих друків (блянків) взяли на себе самоврядові установи, отже в кожному маґістраті й уряді гмінному інтересант може дістати потрібний йому друк прохання. Це може хоч трохи захистить наших людей перед підпольними дорадниками та писарями, що массово росплодились на наших землях і стали правдивою бідою, особливо для сільського населення.

Чи то навмисне, чи недогляд? 26 квітня має відбутися в Варшаві самоврядовий З'їзд (по 2 представники від кожного Соймику). З'їзд цей як раз припадає на дні православних Великодних Свят. Чи це зроблено навмисно, щоб ні одного представника з українців і білорусів православного віроісповідання не було на З'їзді, чи це просто недогляд керовників З'їзду?

Один в делєгатів на З'їзд

Український Театр А. Залевського в Луцьку. Театральні сили з трупи Орла-Степняка, які були зорганізовані в „Тво Українських Артистів", об'єднавшись з трупою А. Залевського — створили новий театр, який має намір виступати по всій Волині, а потім — об'їде Галичину й Польщу. Трупа складається з фахових ,артистичних сил. Має власну гардеробу й декорації. Перші вистави ставить театр в Луцьку в малому мійському театрі: в пятницю 8-го IV. „Дай серцю волю—заведе в неволю", в суботу 9-го—„Вихрест" і в неділю 10-го „Панна Штукарка"

З Ковельського Т-ва „Просвіта".—Згідно з розпорядженням воєвідства в Т-ві „Просвіта" переведено докладну ревізію діловодства й рахунковости. Ревізія тривала від 20-го до 25-го м. березня, а переводили її урядники, представники воєвідства і староства.

— Дня 3 ц. м. відбулись надзвичані Загальні Збори Т-ва. Збори були дійсно надзвичайні, бо в голосованню приняло участь 750 членів. Вибрано нову раду Т-ва.

„Луцька Просвіта а Гриць Гладкий".

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Ш. Редакціє!

Прошу не одмовити помістити на сторінках Вашого Ш. Часопису слідуючого листа:

Від довшого часу—від початку 1924 р.—моє імя відміняється у волинські українській, писаній по українськи і польській пресі, а почасти й в українській галицькій пресі певного напрямку, на всі лади. На мою голову падали найнікчемніщі брехні, наклепи, щоб як мога більше очорнити мене в очах українського волинського громадянства. Перше це робили варшавські запроданці з „Дзвону" і наші „комуністи" у своїй явній і підпольній пресі, тепер ту ролю цілком переняли на себе сельроби. А почалось це з того часу, коли „Селянський Союз" два роки не міг порозумітися з „Українською Соціялістично Радикальною Партією", до якої і я маю честь належати, а коли на протязі дуже короткого часу більша часть того-ж „Селянського Союза" найшла „спільність ідеї" і „тактики" з москвофільською „Волею Народа". Тоді явилась потреба і в Сельроба, як перше в „комуністів", бити Гладкого, щоб не перешкаджав їхній „роботі" на догіднім грунті несвідомости Волині, а з окрема в центрі Волині, в Луцьку.

Я тільки один раз написав спростовання до „Нашого Життя" на явно брехливий (і це дуже добре знали ті, що „Наше Життя" видають) допис („Н. Ж." Ч. 11 з березня 1926 р.), але коли його не вмістили, я тоді махнув на це рукою, оставляючи розвязку справи часові. Час—найкращий лікар і час нарешті виявив, хто такі наші волинські „комуністичні" провідники, час тепер поволі виясню̂є і правдиву суть „Сельроба". Я занадто вірю в те, що й Волинь скоро прозріє і пізнає своїх нових „пророків", щоби зражуватись в праці під впливом безсовісної лайки, брехні, наклепів, демаґоґії. Все це може ділати і мати вплив лиш на коротший чи довший протяг часу, але врешті все вийде на чисту воду. Тому й терпеливости у мене вистарчає.

У нас на Волині сьогодня страшні умови. А щоб доказати, як мало тут рахуються з честю, з гідністю і добрим імям людини, як перекручуються і підтасовуються брехливі факти, щоб тільки когось оплюгавити, я беру на себе прикрий обовязок один раз відповісти сель-робам на їхній допис в Ч. 13 „Нашого Життя" п. з. „Луцька Просвіта а Гриць Гладкий". Відповідаю між иншим і тому, що зачеплена тут та ділянка моєї громадської праці, якою найбільше дорожу, в якій найбільше обороняв участь всього нашого українського громадянства без ріжниці політичних переконань, в якій мусить згуртуватись при праці все наше українське громадянство, коли Волинь має нагнати життя, надробити те, що втратила—що без своєї вини занедбала в часи московської неволі. При тім згаданий допис—це неврівнаний зразок підтасовання брехливих фактів.

Три роки назад я дійсно щиро занявся просвітянською працею використовуючи для цього весь свій вільний час поза працею в поза місцевій пресі, а то часом і занедбуючи свої обовязки кореспондента з яких утримувався. Чи це була дійсно щира, чи „щира" (в лапках) праця, про це можуть сказати всі повітові Т-ва „Просвіта" на Волині, бо тоді я об'їхав цілу Волинь (Рівно, Дубно, Кремянець, Остріг, Ковель, Володимир, був і в Берестю та у Львові) з метою об'єднання просвітянської праці, може це засвідчити і один з лідерів Сель-роба, посол Козицький, якому я не раз морочив голову, щоб хтось з послів взявся виключно за працю в Т-ві „Просвіта", щоб освітню працю на Волині звести в одно русло. А вже найкраще може це засвідчитити таки Рада Луцької Повітової „Просвіти, члени якої заховували й заховують дивну мовчанку, коли ходить про оборону людини, якій доручалось і яка провадила орґанізаційну працю Т-ва „Просвіта". Можуть це засвідчити і нові філії „Просвіти", в Луцькому повіті, які я тоді відкривав: Богушівка, Білостік, Воротнів, Вігуричі, Кучкарівка, Копче, Пальче, Садів, Хорохорин, Чаруків, Шепель, Звірів, Торчин,—і які я відновляв: Забороль, Крупа, Котів, Підгайці, Романів, Теремне,— не говорючи про переводжені мною Загальні Заори по инших філіях. Свідчать про це і зорґанізовані мною два з'їзди представників філій в Луцьку і один великий загальний З'їзд всіх філій „Просвіта" в Луцьку 8.III 1925 р. Там теж всюди засвідчать, що я говорив і докажуть брехливість того, будьто би я лаяв там луцьких послів. На осуд луцьких послів я мав місце в пресі і в в політичних розмовах, але занадто високо ставлю працю „Просвіти", щоби вмішувати до неї моменти політичні, зокрема в умовах волинської страшної дійсности. Зрештою ті посли осуджували себе найкраще самі своєю діяльністю. А ділось все це не перед зборами, а якраз зараз після зборів, на яких мене не вибрано до ради. І вже тим самим звичайною брехою е те, будьто би я „висловлював думку, що як збори не оцінять моєї праці, я кину Т-во „Просвіта".

Слідуючі Збори, помимо демагогії Пащука, вибрали мене до Ради „Просвіти" заступником голови і знов неправдою є начебто заг. збори дали мені аж 2 голоси на члена ради, про що писало „Світло" і оце вже другий раз „Наше Життя".

Такоюж неправдою є, що „вим була ображена амбіція „щирого" просвітянського діяча. Він кидає

інструкаорську посаду і їде на посаду до банку".

Моя „амбіція" як бачите, могла бути задоволена. До тогож я ніколи не був на „посаді" інструктора, а тільки як рядовий член Т-ва „Просвіта" (а потім член Ради Т-ва), так розуміючи своє членство, віддавав Т-ву „Просвіта" безкорисно те, що міг. До банку також не пішов я на „посаду", а тільки тодішній голова „Просвіти" і головний директор Банку п. Петриківський запросив мене часово до праці в Укр. Кооперативному Банкові (як секретар Надз. Ради Банку, я не міг бути постійним платним урядником Банку), який тоді тільки що заложився, був без засобів, не міг утримати урядника і платив мені зразу всього тільки 30 зол. місячно. Банк повставав в тяжких умовах, з його посміхались, називали „банькою" і т. д. і я пішов тоді працювати туди з громадського обовязку, рахуючи українську кооперативу на менше важною громадською установою, як Т-во „Просвіта", що наочно виявилось в 1926 році. Працюючи цілий рік сам один довгими годинами в Банку, я ослаб на стільки, що почав падати в обмороки, бо в день працював в Банку, а вночі писав до преси, щоби прожити. І коли сьогодня з „баньки" ми маємо в Луцьку відносно сильний і своїми й чужими поважаний Український Кооперативний Банк, я гордий свідомістю, що в цій будівлі, в найтящі для неї часи, є моя одробина праці.

І тільки після цього на слідуючих зборах мене не вибрали до ради, але-ж знов дістав я не два голоси, а бракувало мені всього кілька голосів до вибору, колиб не неправильне голосовання і розбиття моїх голосів на ріжні становища в Раді Т-ва. Нападали тоді й осуджували цілу Раду, (тут тільки не місце це освітлювати), а залишили її в повному складі, замінюючи тільки мене секретарем, якого з того часу ніхто в раді й не бачив. Тоді ніхто не порахувався з моєю працею в Банку, дарма, що в 1926 р. тільки завдяки Банкові „Просвіта" взагалі перебивалась, та ще й відремонтувала салю й набула дарово від Банку нове можливе умеблювання.

Нова Рада Т-ва „Просвіта", до котрої мене не вибрано, зараз на одному з перших засідань постановила доручити мені огранізаційний відділ Т-ва, про що мене сповістила. Алеж тоді я не мав фізичної змоги працювати в „Просвіті" і тільки з часом, при кінці минулого 1926 року, я стаю знов до праці, яка зазначується новими філіями: Сильно, Уляники, Щурин, Воютин, Баківці, Тихотин і відновленими: Боротин, Крупа, Чаруків, Воротнів. Отже до праці я приступав по давному дорученню ради Т-ва, а 13.II виступив з докладом знов таки від Ради Т-ва і робив порівнання минулого з теперішнім, нагадуючи дійсну демаґоґію декого в просвітніх справах, яка спинила розвиток „Просвіти". Отже знов неправдою є все, що в звязку з тим подає допис „Нашого Життя".

Що до посла Пащука, то не бачучи тепер його серед виборців, бачимо наслідки його „не демагогічної" „праці", щождо моєї „демаґоґії", якою називається критику Ради, то критика та була зовсім заслуженою. Приписується мені „демаґоґію" в звязку з виступом в „Укр. Громаді" проти послів Чучмая і Козицького та п. Вишневецького; що до того, я тільки можу підтвердити те все, що було написане в „Укр. Громаді", а правдивість довести достовірними свідками.

Панам з „Н. Життя", а особливо дописувачеві все це дуже добре відоме, і коли вони всеж таки виписують свої брехні, то це тим краще свідчить про їх моральну вартість. Коли мені приписують злочин, що я „других поганю-очернюю, хто не так думає як я", то хай приймуть до відома, що я ж ні не комуніст і ні сельроб, щоб притримуватися їхньої „тактики"; при тім ріжниці поглядів я визнаю, як теж визнаю боротьбу ріжних ідейних напрямків. Погоджуюсь і навіть вдячний за здорову киртику моєї діяльности і рахую це своїм правом по відношенню до других. Але не визнаю, немає у мене компромісу з брехнею, наклепами, демаґоґією, з продажністю без огляду на те, звідки вона не йшлаб—з Варшави чи Москви. А в нас на жаль та слабість дуже поширена і з того боку мені найбільше й попадається.

І це панове з „Нашого Життя" також дуже добре знають.

З пошаною

Грицько Гладкий.

ПРОФ. ВОЛОДИМИР КОВАЛЬ

Посмертна згадка.

Дня 21 березня ц. р. помер в Празі, в Чехії, на 42-ім році життя проф. Коваль. З роду волиняк, скінчив він середню школу в Умані, а вищу—політехніку в Київі. Завдяки своїм здібностям і праці бл. п. Коваль дуже скоро вибивається на високе становище при міністерстві хліборобства в Петрограді, але вже тоді, як гарячий патріот-українець, він працює в підпольних українських орґанізаціях. В 1915 р. переїздить на Україну, бере живу участь в українському нелеґальному русі і відіграє поважну ролю у нашому визвольному русі в 1917 р. Бл. п. Коваль остається в Київі і під більшовиками і його вибірають професором та деканом Київської Політехніки та Комерційного Інституту. Але переслідуваний безнастанно через чека, він з нараженням життя втікає з Київа й опиняєтьсь в Німеччині, а потім в Чехії в Празі. Серед тяжких умов еміґрантського життя бл. п. Коваль заледви заробляв на життя, а нарешті неодмінний товариш злиднів—сухоти—загнали його передчасно в могилу.

Право скликування зборів.

Адміністраційна практика дуже обмежує права українців що до зборів на українських землях взагалі, а особливо на землях поза Галичиною. Та треба признати, що обмеження те йде ще дальше в наслідок незнання обовязуючого права.

На українських землях поза Галичиною нині обовязує російський „Указ" з дня 4 (17) березня 1906 р.; §. 1. того закона, без порівнання ясніще віж закон австр. говорить, що „непублічні збори можна відбувати свобідно без повідомлення влади". З слідуючого параґрафу видно, що закон за непублічні уважає всякі збори, які доступні не для всіх, а тільки для запрошених осіб, і той чи ті особи, що скликають ті збори, особисто знають кожного учасника. Різниця від австр. закона в тому, що останній вимагає, щоби впорядчики особисто знали всіх учасників.

Ясно, що колиб в якійсь мірі використати ось цей припис що до непублічних зборів, то темп нашого громадського життя ожилби значно. В кожному селі, в кожному місті можна відбувати наради, дискусії на ріжноманітні теми, не потребуючи на те ні дозволу ні навіть зголошення. Правда, треба при тім мати на увазі, що тойже закон говорить, що збори навіть не публичні стають публичними, як що їх відбувається в будинках громадських чи станових організацій чи в концертових і т. п. салях.

Тому найкраще відбувати такі збори в приватному помешканню.

Користуючись цим приписом, скільки то можна кооператив заснувати, кружків „Сільського Господаря", „Рідної Школи", „Просвіт" і т. п. та ріжних громадських нарад відбувати...

Для публичних зборів треба повідомити старство бодай на 7 днів наперед, як що збори відбуваються поза осідком староства і на 3 дні —коли в осідку.

Меліорація грунтів.

В 4-тім числі нашого часопису з 1926. року, в статті „Меліораційне право в Польщі, подали ми до відома, що Тимчасовий Виділ Самоврядний у Львові ограничив уділювання безплатної технічної помочи Меліораційного Бюра при проектуванню і виконуванню рільничих меліорацій так, що лиш власники грунтів, які посідають загалом менше як 25 гектарів (се є 43 морґів) грунту, мали право користати з безплатної помочі бюра, а всі инші власники мали платити за цю роботу.

Це ограничення зніс Тимч. Виділ Самоврядний рішенням з дня 14 грудня 1926 р. і від січня 1927 р. можуть користати всі рільники з безплатної технічної помочи Меліораційного Бюра в проєктуванню і веденю меліораційних робіт по думці § 10 службової інструкції цього Меліораційного Бюра з 9 мая 1893 р. (Д З. і краєвих розпорядків ч. 67 з р. 1893) без огляду на величину посіданої площі грунту.

О своїм повищім рішенню повідомив Тимчасовий Виділ Самоврядний у Львові Краєве Товариство господарське „Сільський Господар" рескриптом з дня 8 січня 1926 р. ч. 57.722|111.

З огляду на те, що справа меліорації і комасації є у нас щораз більше пекуча для двигнення нашого рільництва, пожаданим є, щоби український рільничий загал живо заінтересувався цим питанням при нагоді зборів, віч та господарських нарад рільничих організацій і кооператив, та щоби використовував цю безплатну допомогу в області меліорації грунтів.

„Сільський Господар" Ч. 2.

Веселий кутик.

Чистої раси.

Приходить одна пані до купчихи, щоби купити собачку.

— А чи ця собачка є чистої раси?—запитує вона купчиху.

— Та чистої, прошу панунці, чистої;—як тільки хоче.. зараз біжить до порога.

——

На лекції історії.

Учитель: Як називалася жінка київського князя Ігоря?

Учень: Княгиня Ігориха.

——

Будуть вареники.

— Знаєш, Грицько помер..

— Ну, то й добре: будуть вареники на похоронах...

——

Фільософ.

— Що ти думаєш?

— Я думаю, куди то земля дівається, як палка в землю втикається.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Комітет для розподілу дару пана Roger N. Baldwina в Америці для українських політичних вязнів та їх родин повідомляє, що одержану квоту 250 американських долярів розділив: 1004 зл. 35 гр. поміж 39 родинами політичних вязнів і 1226 зол. 65 гр. поміж 141 політичного вязня. Таким чином одержана комітетом сума видана повністю згідно з волею жертводавця.

Комітет:

Сенатор (—) І Пастернак, посли: (—) Павло Васильчук, (—) С. Назарук, (—) С. Підгірський, (—) В. Дмитріюк.

ЗВІТ

зі збірки на незаможних учнів української гімназії в Луцьку (продовження).

Рожиська волость: П. Бондарук війт—20 зол., підп. лист ч. 58—Жалобове-15, 59—Пересна 5,60, 60—Козин—14,50, 61—війт Бондарук—182,14, 62—Дмитрівка 15, 63—Топільно 14,14, 64—Озерце—4 60, 65—Тростянка—3,70, 66—Іванчиці —4 04, 67—Кульчин—5,25, 68—Пожарки—4,50, 69—Сокіль—5,75, 70—Фридрихівка - 12 30, 71—не надісланий, 72—невикористаний, Жидичин 28, Небожка 3,75, Рудка-18,74, разом 356,46 зол.

Силенська волость: п лист ч. 83—Цумань-10 зол.; 84—Цумань 37,76, (по цьому листу рахується за п. Гламаздою 10,30); 85 і 86—невикористані, 87—Липне нічого не зібрало, 88—Берестин-22,50, 89—не надісланий, 90—Карпилівка 1,70, 91—не надісланий, 92—Сильно 17,23, разом 89,19 зол.

Щуринська, Медвежська і Тростенецька волости не надіслали ні одного підписного листа.

Піддубецька — не надіслала 9 підписних листів. Проситься тих панів, у кого є на руках підписні листи, негайно надіслати їх.

Батківський Комітет.

КОНКУРС.

Магістрат м. Луцька цим оголошує конкурс на обняття низче-зазначених посад:

1) Мійського архитекта з утриманням після VIII зглядно VII ст. сл. платень державних урядовців з 25 проц. додатком комунальним.

2) Помішника архитекта з утриманням після XI ст. сл. платень державних урядовців разом з 25 проц. додатком комунальним.

До прохання на посаду архитекта належить приможити:

а) документ скінчення вищих архитекторських студій,

б) копії свідоцтв кількалітньої будівельної практики (бажано комунальної);

в) доказ польського громадянства,

г) життєпис,

д) право провадження будівельних робіт.

Допускаемий вік оферента 40 літ.

До прохань про посаду помішника архитекта належить долучити:

а) доказ укінчення вищих студій земельної інжінерії або абсолюторію (бажана практика),

б) доказ, що мається польське громадянство і

в) життєпис.

Термін складання оферт на повищі посади призначається на день 15 травня (мая) ц. р. до години 12-ї в пол.

(—) *М. Чарковскі*

Президент м. Луцька.

Луцьк, 26 березня 1927. 3—2

Видавець Сенатор М. Черкавський Luck, Drukarnia F Richtera Відповід редактор С Вишнівський.